

Vantaan kaupungin tilinpäätös 2016

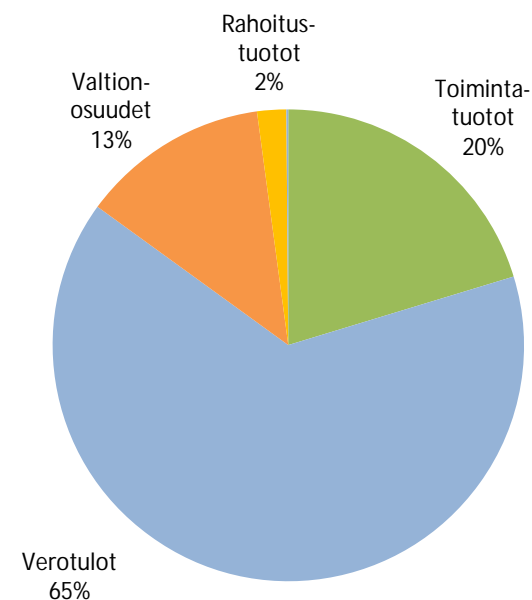
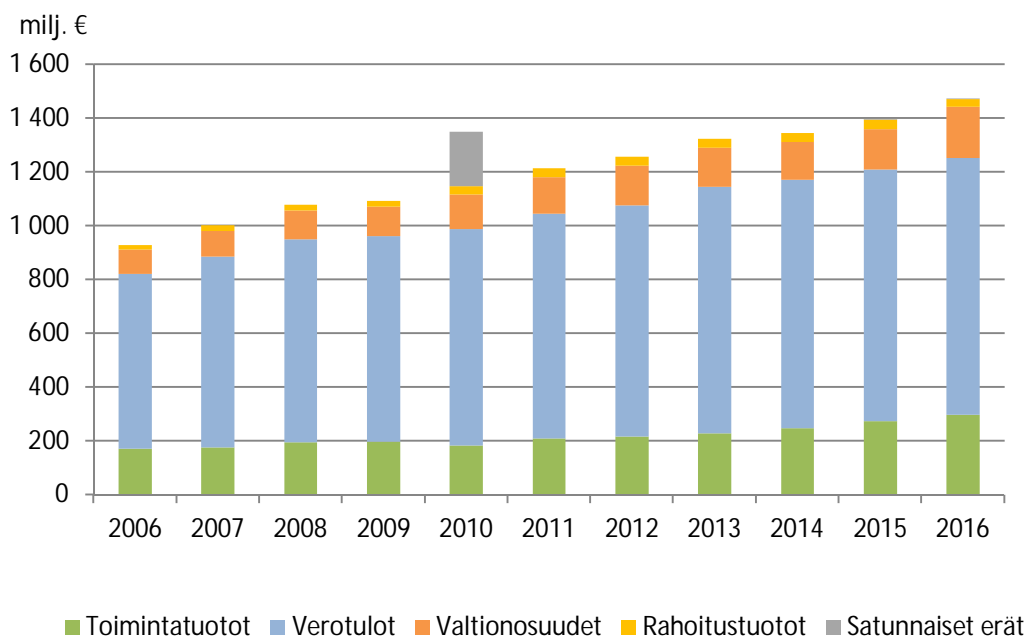
Kaupunginvaltuusto 8.5.2017

Vantaan kaupungin tuloslaskelma

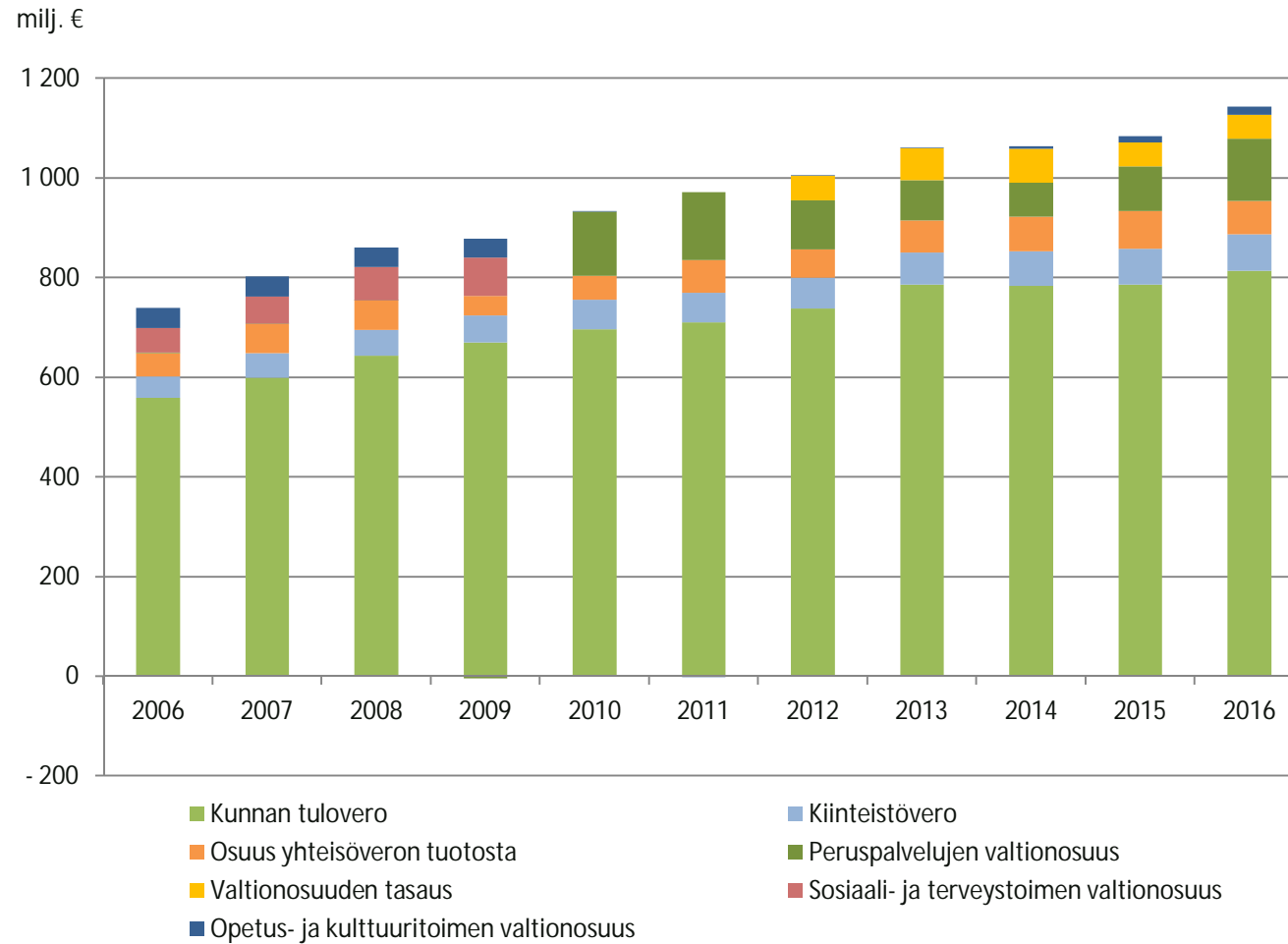
Tuloslaskelma	2016 milj. €	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Toimintatuotot	298,7	274,4	249,1	229,3	218,1
Valmistus omaan käyttöön	80,6	109,8	137,3	151,8	133,3
Toimintakulut	-1 369,3	-1 399,8	-1 392,9	-1 357,7	-1 309,4
Toimintakate	-990,0	-1 015,6	-1 006,4	-976,6	-958,1
Verotulot	953,8	934,0	923,5	915,2	857,1
Valtionosuudet	189,4	150,5	140,2	147,1	148,2
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	14,3	14,6	14,8	14,8	14,6
Muut rahoitustuotot	15,5	21,1	17,3	17,6	18,4
Korkokulut	-3,9	-5,9	-8,9	-9,5	-15,3
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,4	-0,5	-0,1	-0,1
Vuosikate	178,8	98,4	79,9	108,4	64,7
Poistot ja arvonalentumiset	-116,1	-98,1	-77,8	-72,9	-68,4
Satunnaiset erät	1,8	1,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	64,5	1,4	2,1	35,6	-3,7
Tilinpäätössiirrot	0,3	-0,7	-1,0	-0,4	0,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	64,8	0,7	1,1	35,2	-3,2
Tuloslaskelman tunnusluvut	2016	2015	2014	2013	2012
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	23,2	21,3	19,8	19,0	18,5
Vuosikate/ poistot, %	154,0	100,4	102,7	148,9	94,6
Vuosikate, €/ asukas	815,4	458,7	379,0	521,1	315,4
Asukasmäärä	219 341	214 605	210 803	208 098	205 312

Vantaan kaupungin tuloslaskelma - tuotot

Tuotot	2016 Kasvu 2016 vs. 2015			2015 Kasvu 2015 vs. 2014			2014
	milj. €	milj. €	%	milj. €	milj. €	%	
Toimintatuotot	298,7	24,3	8,9 %	274,4	25,3	10,1 %	249,1
Verotulot	953,8	19,8	2,1 %	934,0	10,6	1,1 %	923,5
Valtionosuudet	189,4	38,9	25,8 %	150,5	10,3	7,3 %	140,2
Rahoitustuotot	29,7	-6,0	-16,8 %	35,7	3,7	11,5 %	32,0
Satunnaiset erät	1,8	0,8	80,0 %	1,0	1,0	-	0,0
Yhteensä	1 473,4	77,0	5,5 %	1 395,6	49,8	3,7 %	1 344,8

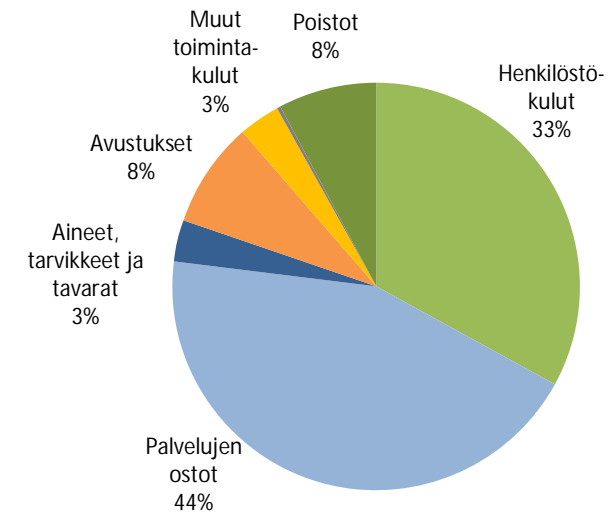
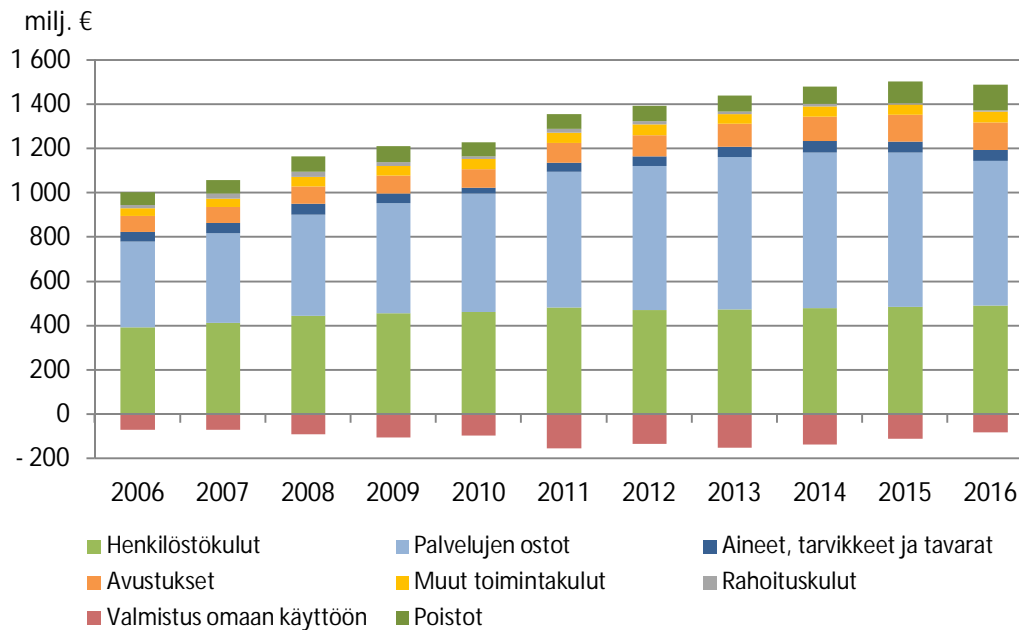

Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys

Vantaan kaupungin tuloslaskelma - kulut

Kulut	2016			Kasvu 2016 vs. 2015			2015			Kasvu 2015 vs. 2014			2014
	milj. €	milj. €	%	milj. €	milj. €	%	milj. €	milj. €	%	milj. €	milj. €	%	milj. €
Valmistus omaan käyttöön	-80,6	29,3	-26,7 %	-109,8	27,5	-20,0 %	-137,3						-137,3
Henkilöstökulut	491,2	5,0	1,0 %	486,2	5,9	1,2 %	480,2						480,2
Palvelujen ostot	655,1	-42,9	-6,1 %	698,0	-4,9	-0,7 %	702,9						702,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	49,3	-0,2	-0,4 %	49,5	-2,9	-5,5 %	52,3						52,3
Avustukset	124,9	5,6	4,7 %	119,3	9,1	8,3 %	110,1						110,1
Muut toimintakulut	48,9	1,9	4,1 %	46,9	-0,4	-0,7 %	47,3						47,3
Rahoituskulut	4,0	-2,2	-35,5 %	6,2	-3,2	-33,9 %	9,4						9,4
Poistot	116,1	18,1	18,4 %	98,1	20,3	26,0 %	77,8						77,8
Yhteensä	1 408,9	14,6	1,0 %	1 394,3	51,5	3,7 %	1 342,8						1 342,8

Vantaan konsernituloslaskelma

Konsernituloslaskelma	2016	2015	2014	2013	2012
	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €
Toimintatuotot	1 049,8	1 020,5	990,7	1 032,7	1 059,3
Toimintakulut	-1 877,1	-1 862,3	-1 833,3	-1 868,4	-1 889,7
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1,1	4,3	3,0	2,9	3,1
Toimintakate	-826,2	-837,5	-839,6	-832,7	-827,2
Verotulot	953,8	934,0	923,5	915,2	857,1
Valtionosuudet	195,7	156,5	146,6	153,5	154,6
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	10,7	11,2	11,6	11,7	12,4
Muut rahoitustuotot	4,2	0,8	3,1	3,2	4,8
Korkokulut	-21,9	-27,4	-31,7	-33,7	-43,6
Muut rahoituskulut	-3,0	-3,3	-3,5	-2,1	-2,2
Vuosikate	313,3	234,2	210,0	215,2	155,8
Poistot ja arvonalentumiset	-195,0	-181,5	-156,7	-145,4	-138,1
Omistuksen eliminointierot	0,1	-0,2	-0,0	0,0	0,0
Satunnaiset erät	13,5	1,2	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	131,9	53,8	53,3	69,8	17,7
Tilinpäätössiirrot	0,1	0,2	-0,0	-22,9	-11,8
Tilikauden verot	-7,0	-6,9	-9,2	0,0	0,0
Laskennalliset verot	-5,7	-3,8	-3,1	0,0	0,0
Vähemmistöosuus	-15,4	-8,6	-13,3	-6,4	-7,8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	103,9	34,6	27,7	40,4	-1,9
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2016	2015	2014	2013	2012
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	55,9	54,8	54,0	55,3	56,1
Vuosikate/ poistot, %	160,7	129,1	134,1	148,0	112,8
Vuosikate, €/ asukas	1 428,3	1 091,5	996,4	1 034,0	758,8

Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2016 milj. €	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	178,8	98,4	79,9	108,4	64,7
Satunnaiset erät	1,8	1,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjausevät	-48,9	-37,3	-36,1	-37,9	-31,9
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-146,7	-152,8	-159,0	-172,8	-166,7
Rahoitusosuudet investointeihin	1,3	5,8	5,7	9,3	6,9
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	68,8	48,4	41,3	47,3	40,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	55,2	-36,6	-68,1	-45,7	-86,7
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	-3,0	-9,9	-1,2	-1,2
Antolainasaamisten vähennykset	1,3	2,4	0,7	1,0	1,0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80,0	152,0	204,0	170,0	125,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-97,8	-136,9	-103,8	-131,7	-30,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-24,7	7,0	20,9	5,5	0,4
Oman pääoman muutokset	0,4	10,0	2,4	5,1	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	13,1	-19,5	-6,3	32,5	-22,3
Rahoituksen rahavirta	-27,9	12,1	108,1	81,1	72,9
Rahavarojen muutos	27,3	-24,5	40,0	35,4	-13,8
Rahavarat 31.12.	193,4	166,2	190,7	150,7	115,3
Rahavarat 1.1.	166,2	190,7	150,7	115,3	129,1

Vantaan konsernin rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma	2016 milj. €	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	313,3	234,2	210,0	215,2	155,8
Satunnaiset erät	13,5	1,2	0,0	0,0	0,0
Tilikauden verot	-7,0	-6,9	-9,2	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	-45,2	-35,2	-34,8	-42,1	-35,9
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-321,7	-318,9	-471,7	-376,3	-360,8
Rahoitusosuudet investointeihin	1,8	6,0	9,1	9,6	7,3
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	111,7	106,0	178,0	95,6	128,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	66,3	-13,5	-118,5	-98,0	-105,3
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-5,4	0,0	-1,3	-1,4	-0,2
Antolainasaamisten vähennykset	2,7	1,1	0,1	0,0	1,3
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	114,5	347,5	274,5	186,3	143,6
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-155,2	-229,3	-233,7	-86,0	-165,9
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10,0	-21,7	88,2	-80,3	129,9
Oman pääoman muutokset	-17,3	-11,6	-11,3	-14,6	-3,5
Muut maksuvalmiuden muutokset	67,3	-103,9	28,1	102,6	11,6
Rahoituksen rahavirta	-3,4	-18,0	144,6	106,5	116,7
Rahavarojen muutos	63,0	-31,4	26,1	8,5	11,4
Rahavarat 31.12.	251,6	188,6	220,0	194,0	185,5
Rahavarat 1.1.	188,6	220,0	194,0	185,5	174,0

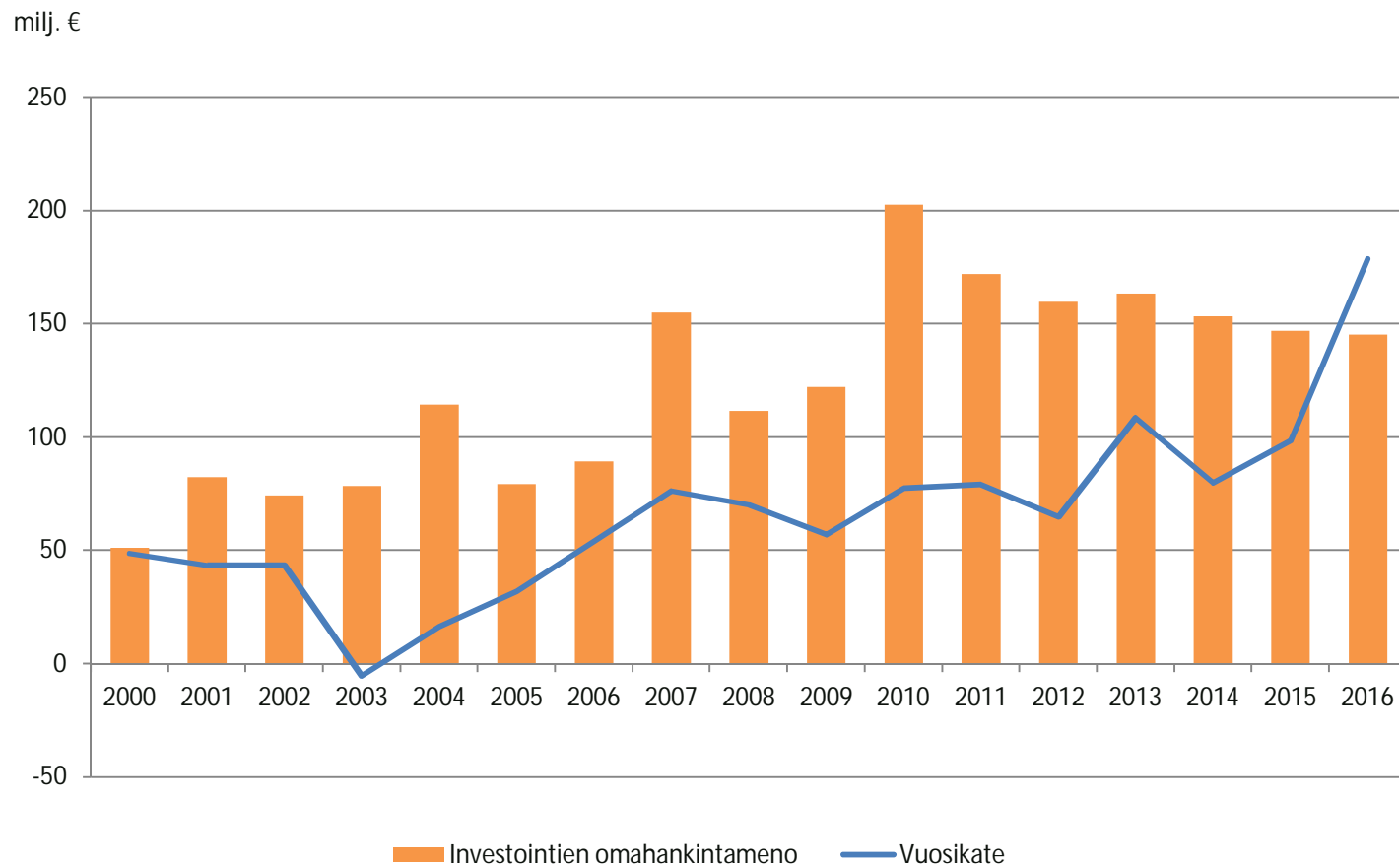

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Kaupungin rahoituslaskelman tunnusluvut	2016	2015	2014	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	-181,9	-314,9	-33,2	-26,6	-12,2
Investointien tulorahoitus, %	123,0	66,9	52,1	66,3	40,5
Lainanhoitokate	1,8	0,7	0,8	0,8	1,8
Kassan riittävyys, pv	45,9	38,2	45,3	36,2	30,3

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2016	2015	2014	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	-269,0	-391,6	-346,7	-279,7	-204,0
Investointien tulorahoitus, %	97,9	74,9	45,4	58,7	44,1
Lainanhoitokate	1,9	1,0	0,9	2,1	1,0
Kassan riittävyys, pv	38,5	28,2	31,2	29,9	27,5

Vuosikate ja investointien omahankintameno

Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	2016 milj. €	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Pysyvät vastaavat	1 865,8	1 859,9	1 819,8	1 741,7	1 658,1
Aineettomat hyödykkeet	75,2	93,6	39,4	29,0	32,1
Aineelliset hyödykkeet	1 197,5	1 161,9	1 168,9	1 110,2	1 021,5
Sijoitukset	593,2	604,4	611,6	602,5	604,5
Toimeksiantojen varat	1,5	2,1	2,1	2,3	2,3
Vaihtuvat vastaavat	306,6	301,1	304,5	249,8	236,2
Vaihto-omaisuus	19,7	39,1	28,6	6,4	50,4
Saamiset	93,5	95,8	85,3	92,7	70,6
Rahoitusarvopaperit	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Rahat ja pankkisaamiset	192,3	165,1	189,6	149,6	114,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 173,9	2 163,1	2 126,5	1 993,8	1 896,7

VASTATTAVAA	2016 milj. €	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Oma pääoma	897,1	835,0	824,5	823,2	783,2
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1	349,1	349,1
Muut omat rahastot	122,9	123,0	121,3	97,3	97,6
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	360,2	362,2	353,1	341,6	339,7
Tilikauden yli-/alijäämä	64,8	0,7	1,1	35,2	-3,2
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	3,3	3,5	2,6	1,5	0,9
Pakolliset varaukset	9,7	8,9	7,4	6,5	4,5
Toimeksiantojen pääomat	2,2	2,7	2,8	3,0	3,2
Vieras pääoma	1 261,7	1 313,0	1 289,2	1 159,6	1 105,0
Pitkäaikainen	1 000,0	980,2	976,1	908,9	792,7
Lyhytaikainen	261,8	332,8	313,0	250,7	312,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 173,9	2 163,1	2 126,5	1 993,8	1 896,7

Vantaan konsernitase

VASTAAVAA	2016 milj. €	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Pysyvät vastaavat	3 241,6	3 179,7	3 111,8	2 946,0	2 774,2
Aineettomat hyödykkeet	97,9	118,6	69,2	66,5	44,0
Aineelliset hyödykkeet	2 794,5	2 726,4	2 708,5	2 564,9	2 411,3
Sijoitukset	349,2	334,7	334,1	314,6	318,9
Toimeksiantojen varat	3,6	3,3	3,2	3,3	3,5
Vaihtuvat vastaavat	460,7	491,4	529,5	496,3	556,5
Vaihto-omaisuus	36,6	62,2	55,9	32,6	77,6
Saamiset	172,4	240,6	253,6	269,7	293,4
Rahoitusarvopaperit	10,7	9,7	12,7	10,7	16,2
Rahat ja pankkisaamiset	240,9	179,0	207,3	183,3	169,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 705,9	3 674,4	3 644,4	3 445,6	3 334,2

VASTATTAVAA	2016 milj. €	2015 milj. €	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Oma pääoma	1 080,2	981,8	946,8	849,2	812,2
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1	349,1	349,1
Arvonkorotusrahasto	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Muut omat rahastot	182,3	181,3	176,0	150,1	150,5
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	445,0	416,5	393,7	309,3	314,2
Tilikauden yli-/alijäämä	103,8	34,6	27,7	40,4	-1,9
Vähemmistöosuudet	93,1	88,8	91,7	59,0	63,9
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	0,0	126,5	103,4
Pakolliset varaukset	22,5	21,5	19,4	17,5	14,9
Toimeksiantojen pääomat	4,3	3,9	3,8	4,0	4,3
Vieras pääoma	2 505,8	2 578,4	2 582,7	2 389,5	2 335,4
Pitkäaikainen	2 096,4	2 081,2	1 953,4	1 881,2	1 779,1
Lyhytaikainen	409,5	497,2	629,3	508,2	556,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 705,9	3 674,4	3 644,4	3 445,6	3 334,2

Taseen tunnusluvut

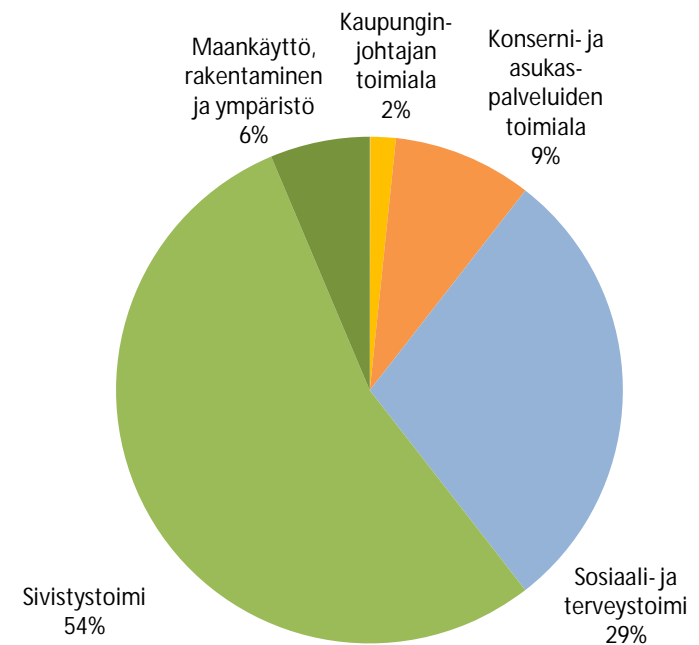
Kaupungin taseen tunnusluvut	2016	2015	2014	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	42,1	39,2	39,2	41,8	41,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	85,2	94,9	97,0	88,3	89,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	425,1	362,9	354,2	376,8	336,5
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	1 937,9	1 690,8	1 680,0	1 810,7	1 638,9
Lainakanta 31.12., milj. €	1 097,5	1 140,1	1 118,0	996,9	953,1
Lainakanta 31.12., €/ asukas	5 003,6	5 312,4	5 303,4	4 790,4	4 642,4
Lainasaamiset 31.12., milj. €	292,5	293,8	293,2	284,2	284,0
Asukasmäärä	219 341	214 605	210 803	208 098	205 312

Konsernitaseen tunnusluvut	2016	2015	2014	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	32,0	29,4	28,7	30,2	29,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	112,1	120,7	124,2	112,5	111,8
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	548,8	451,1	421,4	349,6	312,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	2 502,1	2 102,2	1 999,1	1 680,2	1 521,2
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	2 039,3	2 089,9	1 993,5	1 864,5	1 844,6
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	9 297,6	9 738,2	9 456,8	8 959,6	8 984,2
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	195,4	196,5	197,6	196,2	195,0

Henkilöstö

Henkilöstön lukumäärä toimialoittain	2016	Kasvu 2016 vs. 2015		2015
Yleishallinto	6	1	20,0 %	5
Kaupunginjohtajan toimiala	172	0	0,0 %	172
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	960	11	1,2 %	949
Sosiaali- ja terveystoimi	3 188	94	3,0 %	3 094
Sivistystoimi	5 827	37	0,6 %	5 790
Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	680	0	0,0 %	680
Yhteensä	10 833	143	1,3 %	10 690

Henkilöstökulut milj. €	2016	Kasvu 2016 vs. 2015		2015
Palkat ja palkkiot	377,1	5,3	1,4 %	371,7
Henkilösivukulut	114,2	-0,3	-0,3 %	114,5
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	491,2	5,0	1,0 %	486,2
Henkilöstökuluja aktivoitu taseeseen	-5,3	0,1	-1,1 %	-5,4
Yhteensä	485,9	5,1	1,1 %	480,8

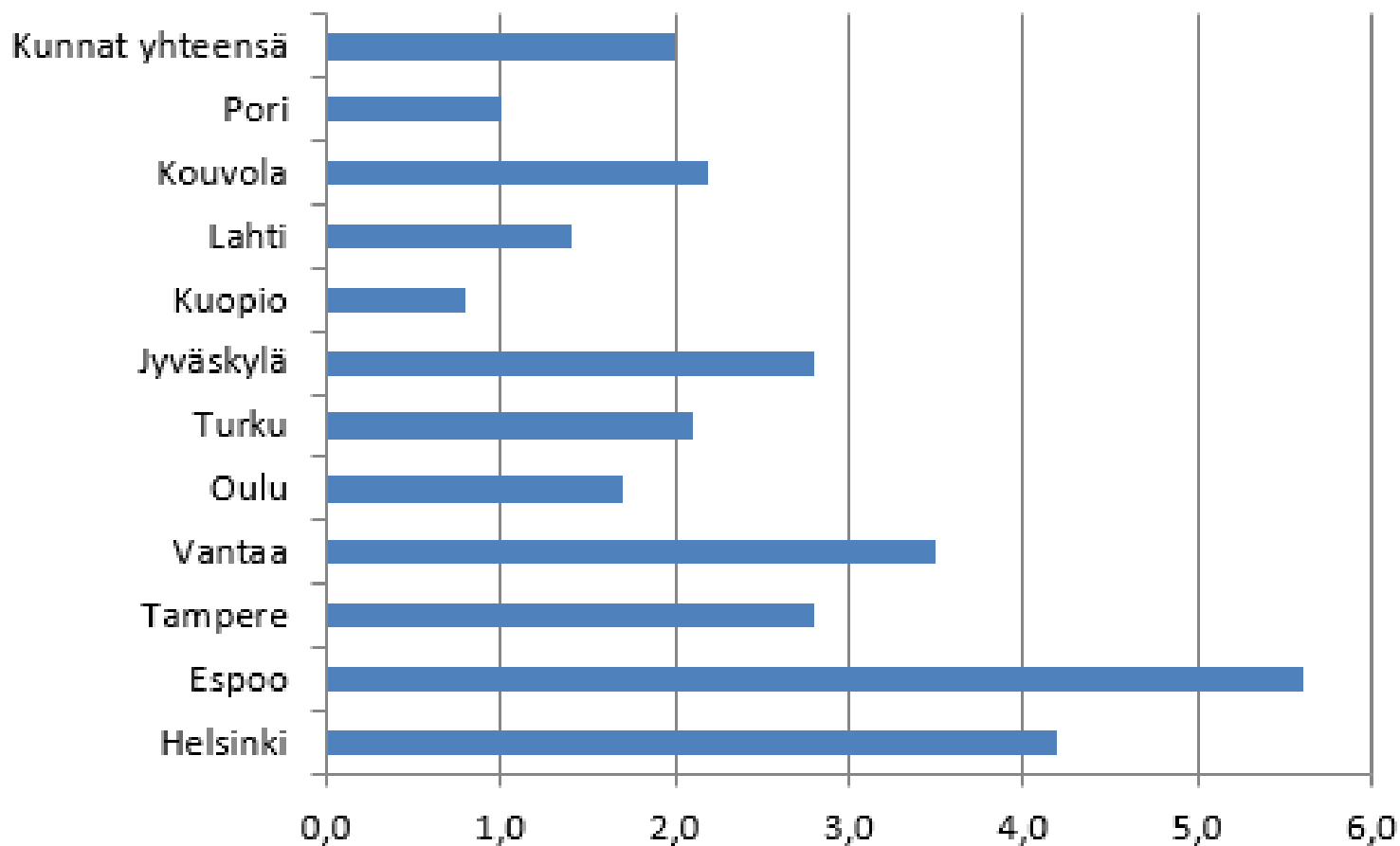
Vuoden 2016 talousarvion toteutuminen

Kunnallisvero 2016

- Vantaalle tilitettiin kunnallisveroa yhteensä 814 milj. euroa.
- Talousarviossa oletettu 812 milj. euroa ylittyi n. 2 milj. eurolla.
- Ansiotulokehityksestä johtuen Vantaan kunnallisveron jakoosuutta korotettiin joulukuussa 2016 0,5 prosentilla, mikä tarkoitti 3,4 milj. euron ennakoitua suurempaa kunnallisverotilitystä.
- Kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 3,5 prosenttia. Koko maassa kunnallisverot kasvoivat 2,0 prosenttia.

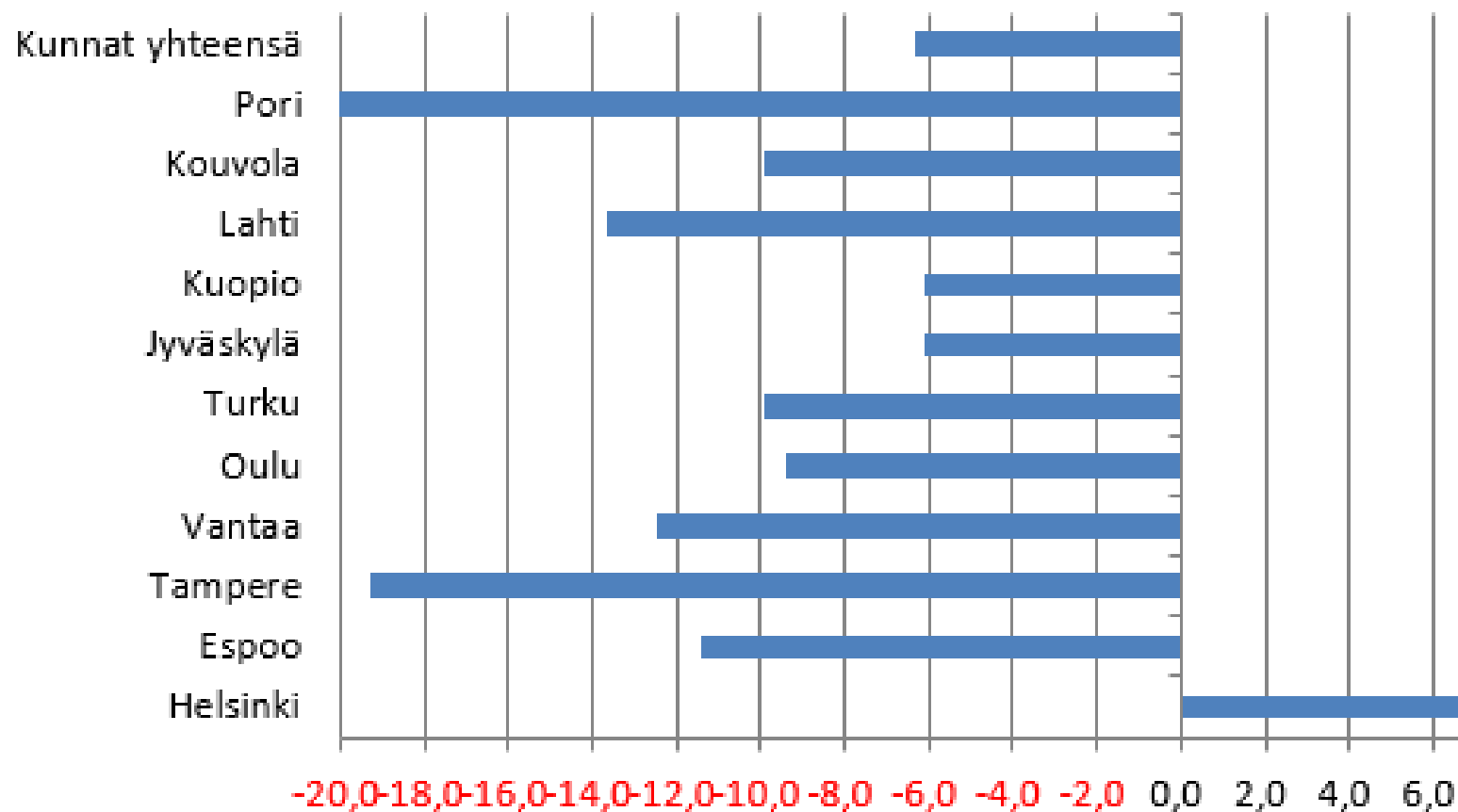
Kunnallisveron muutos-% suurissa kaupungeissa 2015–2016

Yhteisövero 2016

- Vantaalle tilitettiin yhteisöveroa yhteensä 66,2 milj. euroa, joka ylitti talousarviossa oletetun 61 milj. euron n. 5 milj. eurolla.
- Yhteisöveron tuotto laski edellisvuodesta 9,5 milj. eurolla (-12,5 %).
- Laskuun vaikutti kuntaryhmän yhteisövero-osuuden määräaikaisen korotuksen poistuminen vuonna 2016.
- Vantaan yhteisöveron talousarvion ylitys johtui pääasiassa vuonna 2016 tilitetyistä yritysten suurista ennakontäydennysmaksuista vuodelle 2015.

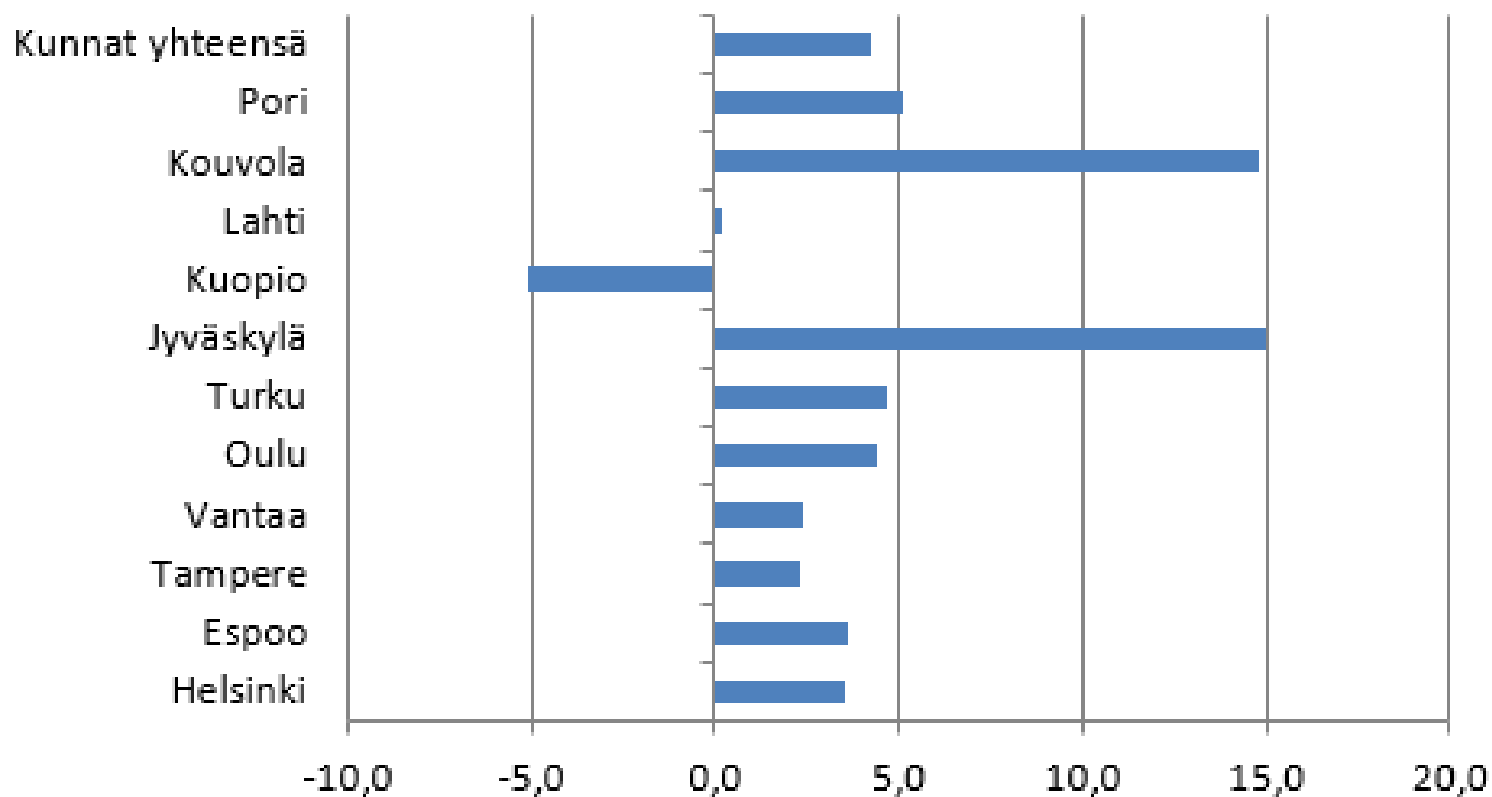
Yhteisöveron muutos-% suurissa kaupungeissa 2015–2016

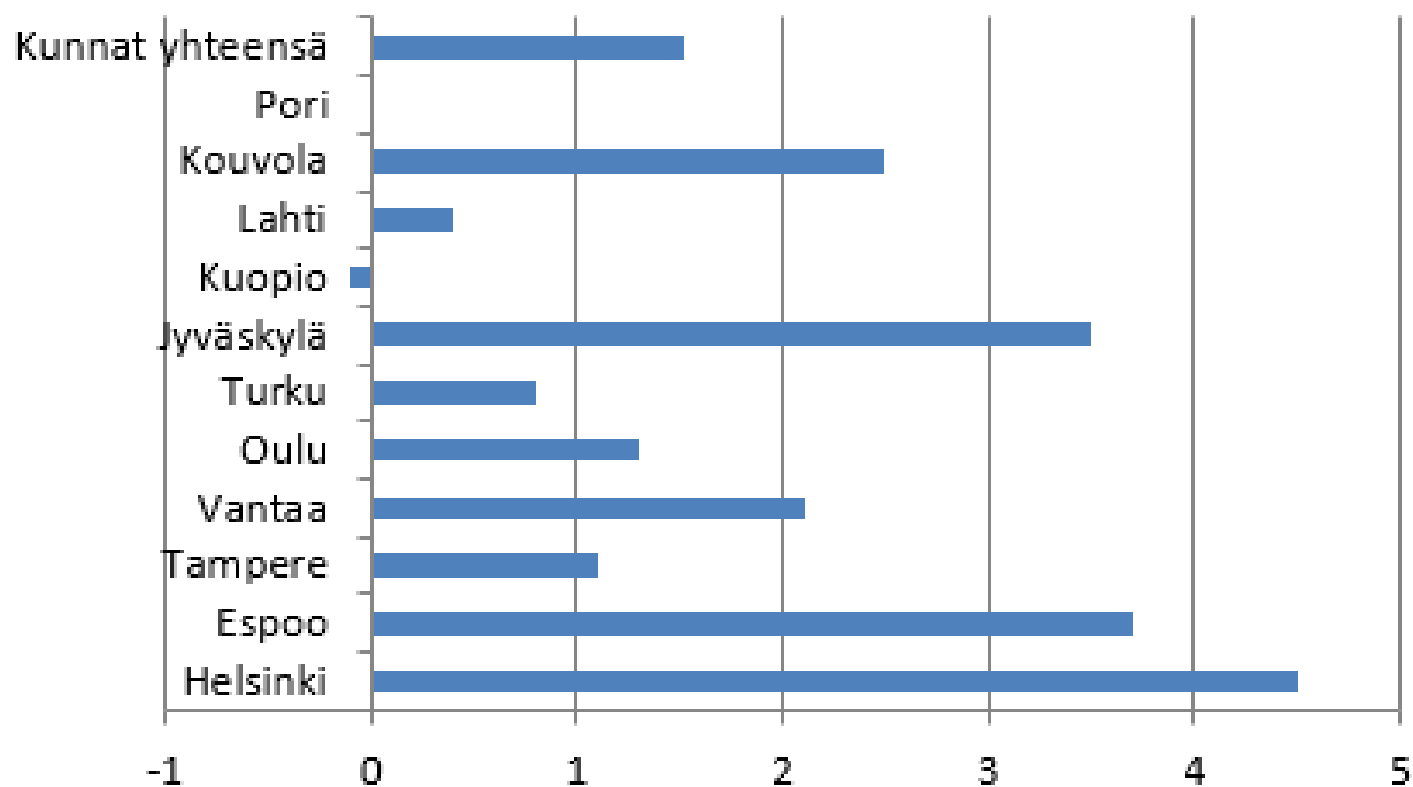
Kiinteistövero 2016

- Vantaa sai kiinteistöverotuloja yhteensä 73,9 milj. euroa, joka alitti talousarvion 78 milj. euron n. 4 milj. eurolla.
- Kiinteistöveron tuotto kasvoi 1,7 milj. euroa (2,2 %) suhteessa edelliseen vuoteen.
- Vantaan kiinteistöveroprosentit pysyivät vuonna 2016 edellisvuoden tasolla.

Kiinteistöveron muutos-% suurissa kaupungeissa 2015–2016

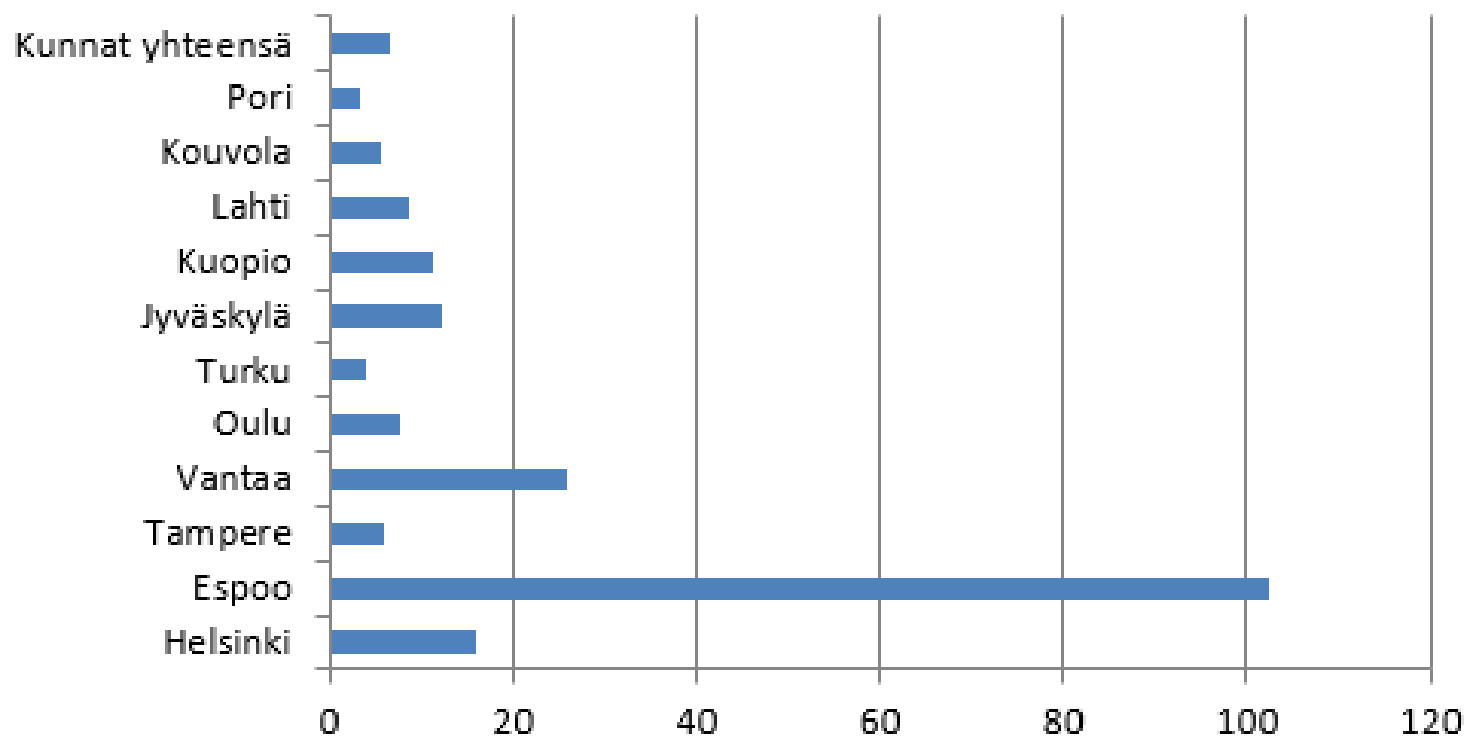
Verotulot yhteensä muutos-% suurissa kaupungeissa 2015–2016

Valtionosuudet 2016

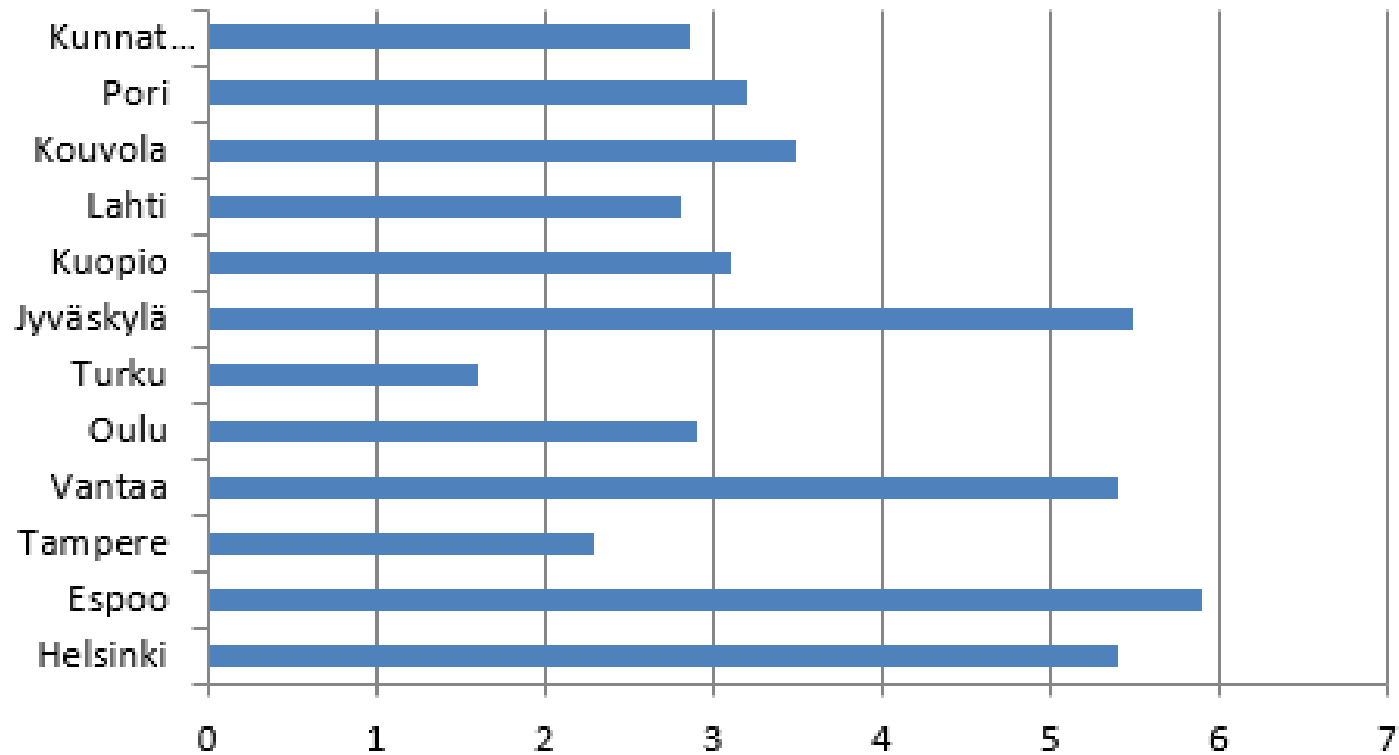
- Vantaalle tilitettiin peruspalvelujen valtionosuutta 173,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuutta 16,0 milj. euroa.
- Valtionosuuksia tilitettiin yhteensä 189,4 milj. euroa, joka ylitti talousarviossa oletetun 184 milj. euroa noin 5,5 milj. eurolla.
- Vantaan valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 25,8 prosenttia, joka johtui mm.
  - valtionosuusuudistuksen täysimääräisestä voimaantulosta
  - kuntien veroperustemuutosten kompensoinnista
  - valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksesta.
- Kuntien valtionosuuksia on leikattu vuodesta 2012 lähtien siten, että leikkausten vuosivaikutus kunnille vuonna 2016 oli jo n. -1,5 miljardia euroa.

Valtionosuuksien muutos-% suurissa kaupungeissa 2015–2016

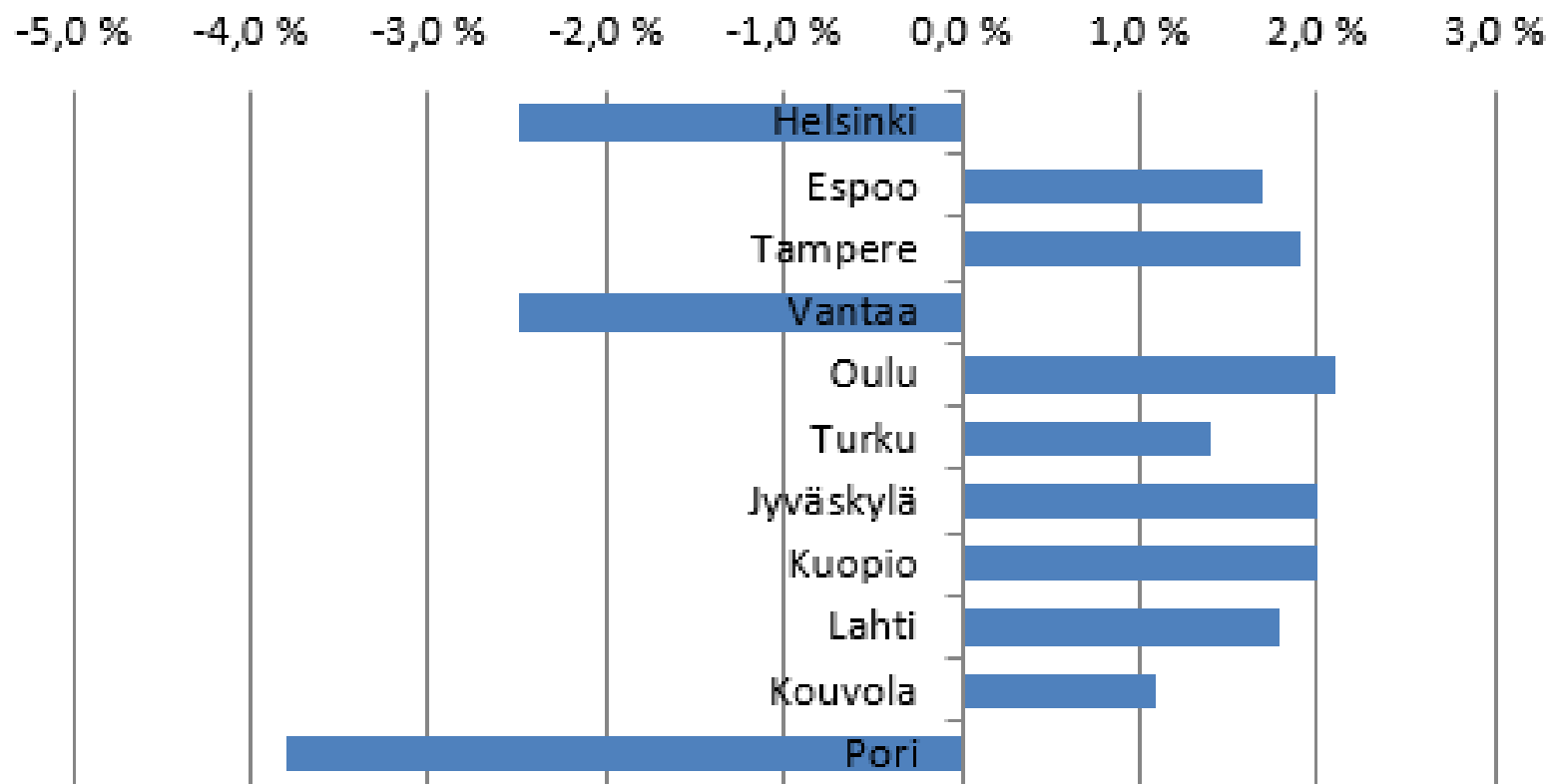
Verorahoituksen muutos-% suurissa kaupungeissa 2015–2016

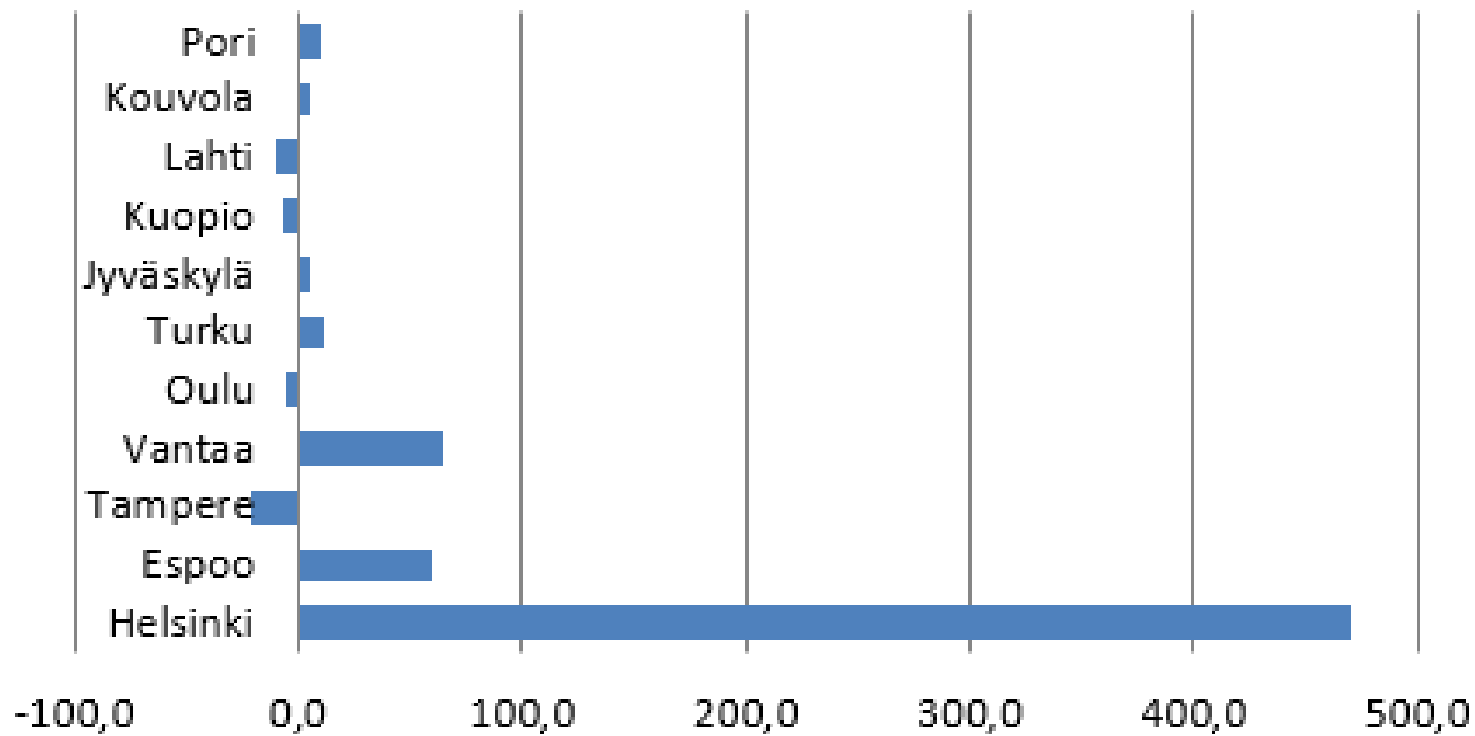
Vuoden 2016 talousarvion tuloslaskelman toteutuminen (sis. liikelaitokset ja rahastot)

1000 eur	TP 2015	TA 2016	Muutettu TA 2016	TP 2016	TA tot %	2015-2016 muutos
Toimintatuotot	428 978	409 072	436 156	457 019	105 %	6,5 %
Valmistus omaan käyttöön (VOK)	109 842	78 709	78 709	80 559	102 %	-26,7 %
Toimintakulut	-1 554 418	-1 574 708	-1 579 301	-1 527 613	97 %	-1,7 %
Toimintakulut ilman VOK	-1 444 577	-1 495 999	-1 500 592	-1 447 054	96 %	0,2 %
Toimintakate	-1 015 599	-1 086 927	-1 064 436	-990 035	93 %	-2,5 %
Verotulot	934 027	950 663	950 663	953 810	100 %	2,1 %
Valtionosuudet	150 502	183 850	183 850	189 353	103 %	25,8 %
Rahoitustuotot ja kulut	29 504	21 320	21 320	25 714	121 %	-12,8 %
Vuosikate	98 435	68 906	91 397	178 843		81,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-98 084	-104 744	-104 744	-116 137	111 %	18,4 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	1 000	0	0	1 800		
Tilikauden tulos	1 351	-35 839	-13 348	64 505		
Varausten ja rahastojen muutos	-688	164	164	317		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	662	-35 674	-13 183	64 823		

Toimintakatteen muutos-% suurissa kaupungeissa 2015–2016

Suurten kaupunkien tilikauden tulos 2016

Milj. euroa

Tuloslaskelman keskeisimmät poikkeamat talousarviosta

- Toimintatuotot ylittyivät 21 M€ erityisesti kuntatekniikan keskuksen sopimus- ja maanläjitystuotoissa sekä maanmyyntituotoissa.
- Toimintakulut (ilman vok) alittivat muutetun talousarvion 54 M€ mm. ennakoitua pienemmistä joukkoliikenteen, toimeentulotuen ja erikoissairaanhoidon kuluista johtuen. Myös henkilöstökulut alittivat talousarvion (ml. Kiky-sopimuksen vaikutukset).
- Verotulot ylittivät talousarvion 3 M€.
- Valtionosuudet ylittivät talousarvion 5,5 M€.

Tuloslaskelman keskeisimmät poikkeamat talousarviosta

- Rahoitustuotot alittuivat 1,6 M€ ja rahoituskuluissa korkokulut alittuivat matalasta korkotasosta johtuen 6 M€.
- Poistot ja arvonalentumiset ylittivät talousarvion 11,4 M€: Kivistön alueen maakauppoihin liittyi noin 9 milj. euron arvonalennus Koy Erikasin osakkeiden tasearvoon. Lisäksi Kehärataan kuului myös erittäin lyhyen poistoajan hankeryhmiä, mikä osaltaan nosti poistotasoa.
- Pelastushelikopteritoimintaan liittyneen kiinteistön vastaanottoon liittyvä satunnainen tuotto 1,8 M€.
- Tilikauden tulos 64,5 M€.

Investointiosan toteutuminen

1000 eur	Talousarvio 2016	Tilinpäätös 2016	Toteuma-%
KAUPUNGIN INVESTOINNIT			
KAUPUNGIN INVESTOINTIOSA NETTO	-138 945	-127 156	92 %
INVESTOINTIOSAN TULOT (KAUPUNKI)	3 650	10 001	274 %
KAUPUNGIN INVESTOINTI MENOT (ilman Kehärataa ja Kehä III)	-142 595	-137 158	96 %
RAKENTAMISINVESTOINNIT	-39 175	-35 941	92 %
AINEETON OMAISUUS	-6 200	-5 403	87 %
JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS			
Kunnallistekniset työt (ilman Kehärataa ja Kehä III)	-34 165	-35 867	105 %
IRTAIN OMAISUUS	-6 350	-5 621	89 %
KIINTEÄ OMAISUUS	-45 600	-41 382	91 %
OSAKKEET JA OSUUDET	-11 105	-12 944	117 %
Lisäksi:			
LIIKELAITOSTEN INVESTOINNIT	-2 560	-2 451	96 %
RAHASTON INVESTOINNIT	-1 700	-103	6 %
KEHÄRATA	-5 280	-6 444	122 %
KEHÄ III Vantaa	-2 000	-536	27 %
INVESTOINTITULOT (rahastot, liikelaitokset, Kehärata)	0	10 449	
BRUTTOINVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	-154 135	-146 692	95 %
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ	3 650	20 450	560 %
INVESTOINTIOSA NETTO	-150 485	-126 242	84 %

Talousarvion investointien toteutuminen

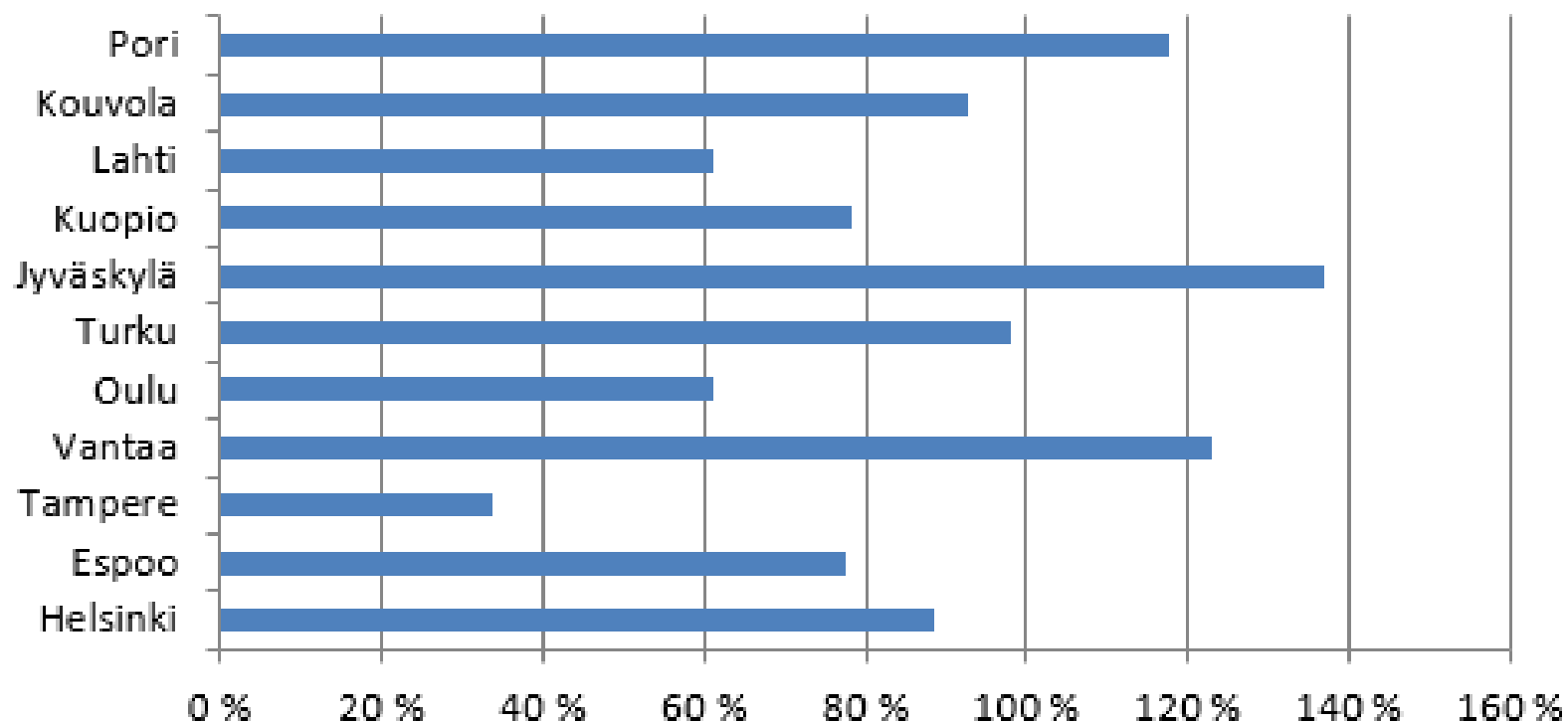
- Kaupungin omat bruttoinvestoinnit toteutuivat 96-prosenttisesti: 137,2 M€ (muutettu TA 142,6 M€).
- Kaupungin investointiosan neton toteuma oli 127,2 M€ (TA 138,9 M€)
- Kaupungin omia investointeja kasvattivat alkuperäiseen talousarvioon nähden maankäytösopimusten myötä vastaanotettujen maa-alueiden kirjanpidolliset hankinta-arvot sekä pysäköintiyhtiöiden siirtäminen Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastosta kaupungin taseeseen

- Kaikki investointimenot yhteensä toteutuivat 95-prosenttisesti 146,7 M€ (TA 154,1 M€), josta Kehäradan osuus 6,4 M€ ja Kehä III:n 0,5 M€
- Investointiosan tuloja kertyi 20,5 M€ (TA 3,7 M€)
- Investointiosan netto 126,2 M€ (TA 150,5 M€)

Investointiosan keskeiset poikkeamat talousarviosta

- Investointiosan tulojen ylityksestä noin 14,5 milj. euroa liittyi osaketuloihin. Suurin yksittäinen selitys tälle oli pysäköintiyhtiöiden siirtäminen Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastosta kaupungin taseeseen, mikä tuotti rahastolle 10,2 milj. euron investointitulon, ja mitä ei ollut huomioitu rahaston talousarviossa.
- Osakkeiden ja osuuksien osalta muutettu talousarvio ylittyi 1,8 milj. euroa pelastushelikopteritoimintaan liittyneen kiinteistön vastaanoton aiheuttaman laskennallisen investointierän vuoksi.
- Muutetun talousarvion mukaiset investointimäärärahat ylittyivät Kehäradan osalta 1,2 milj. euroa taloudellisen loppuselvityksen valmistuttua.
- Investointimäärärahat alittuivat rakentamisen osalta 3,2 milj. euroa, aineettoman omaisuuden (tietojärjestelmähankinnat) osalta 0,8 milj. euroa ja kiinteän omaisuuden osalta 4,2 milj. euroa.

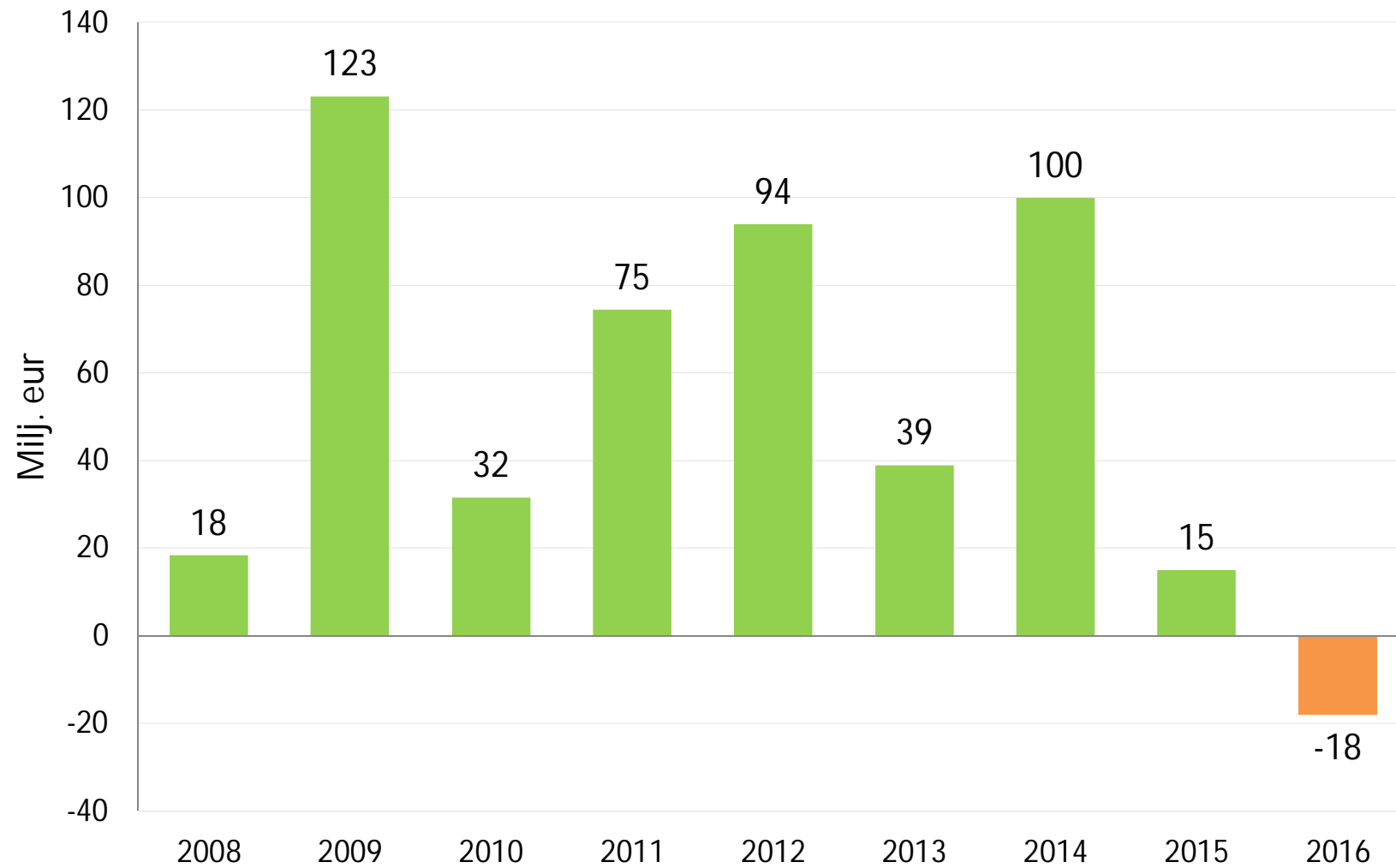
Suurten kaupunkien investointien tulorahoitus-% tilinpäätös 2016

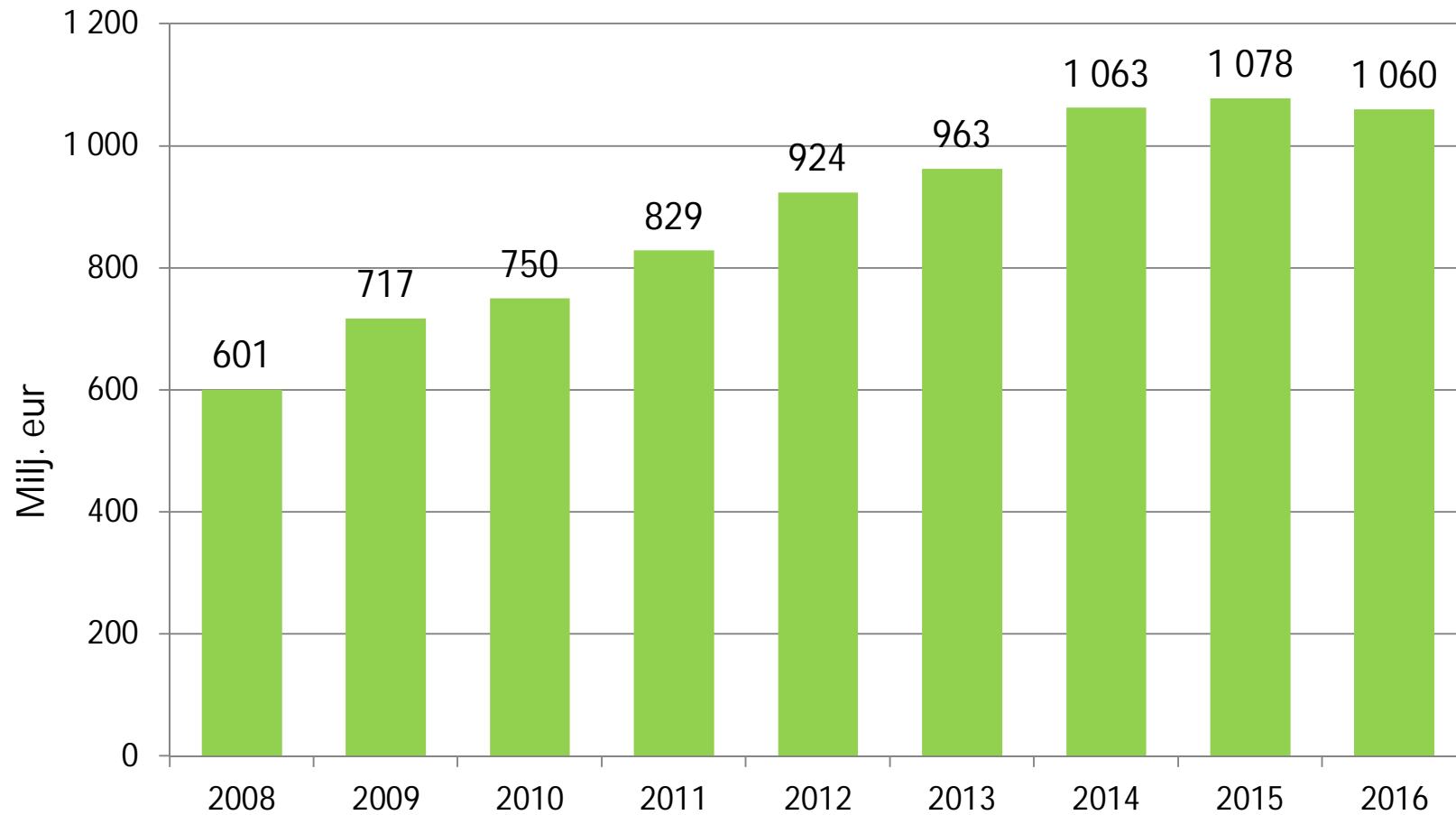
Investointien rahoitus

- Kaupungin omat investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella 132-prosenttisesti
- Kaikkien investointien osalta tulorahoitus-% oli 122
- Vuonna 2016 valtio lyhensi osuuttaan Kehä III:n perusparannuksen 2. vaiheesta 19,2 milj. eurolla, minkä vaikutus näkyi kaupungin rahoituslaskelmassa
- Kaupungin lainakanta 2016 (ilman konsernitilin saldoa) 1 060 M€ (2015; 1 078 M€)
  - Lainakanta väheni 17,8 M€
  - Lainojen korkokustannukset 3,9 milj. euroa

Vantaan lainakannan vuosimuutos 2008-2016

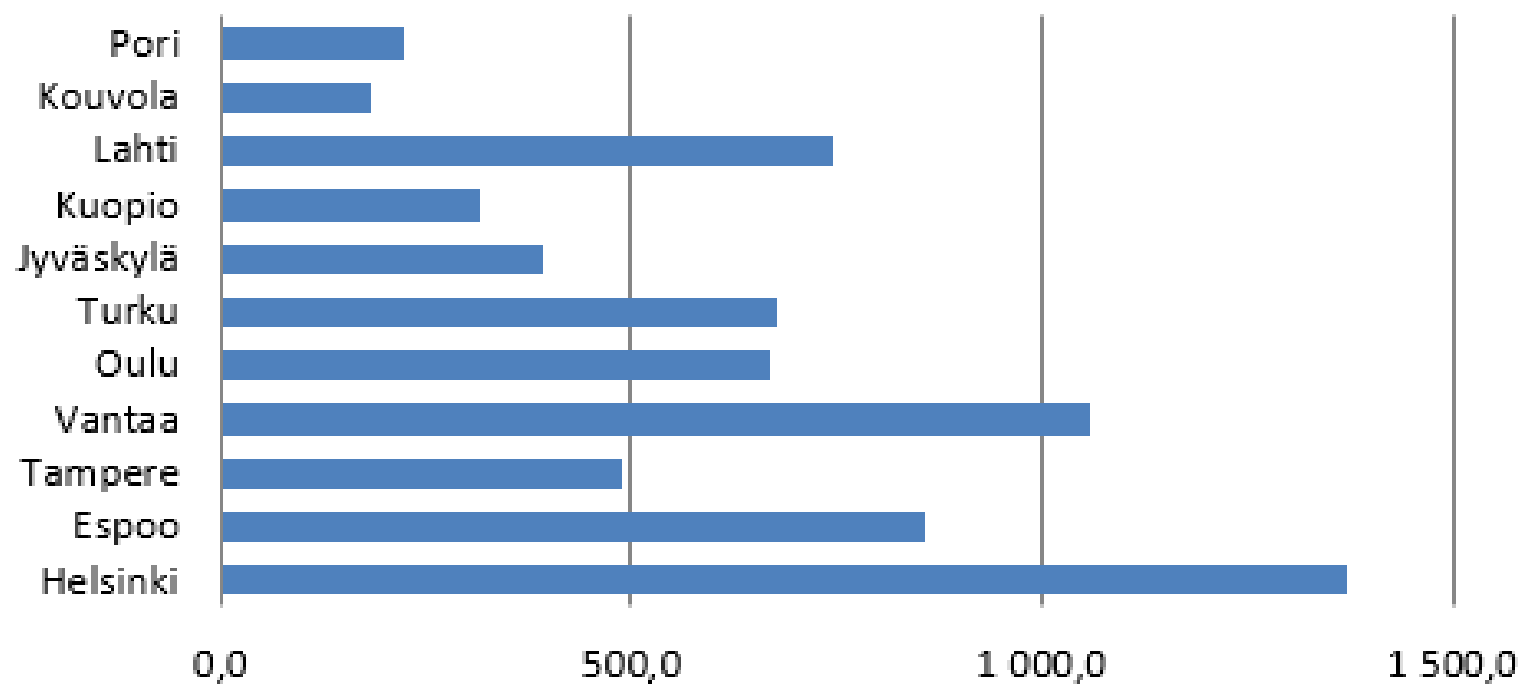

Lainakannan kehitys 2008-2016

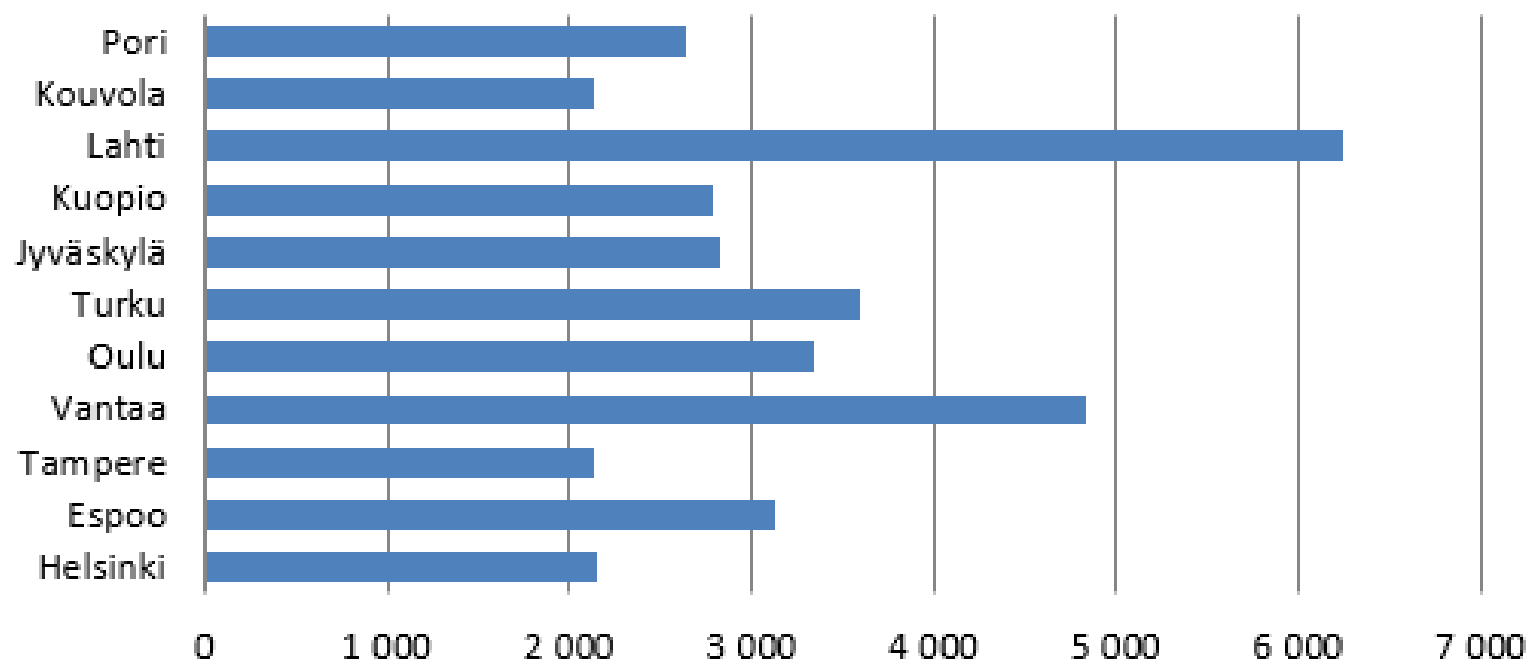
Eliminoitu konsernitilin saldo

Suurten kaupunkien lainakannat tilinpäätös 2016

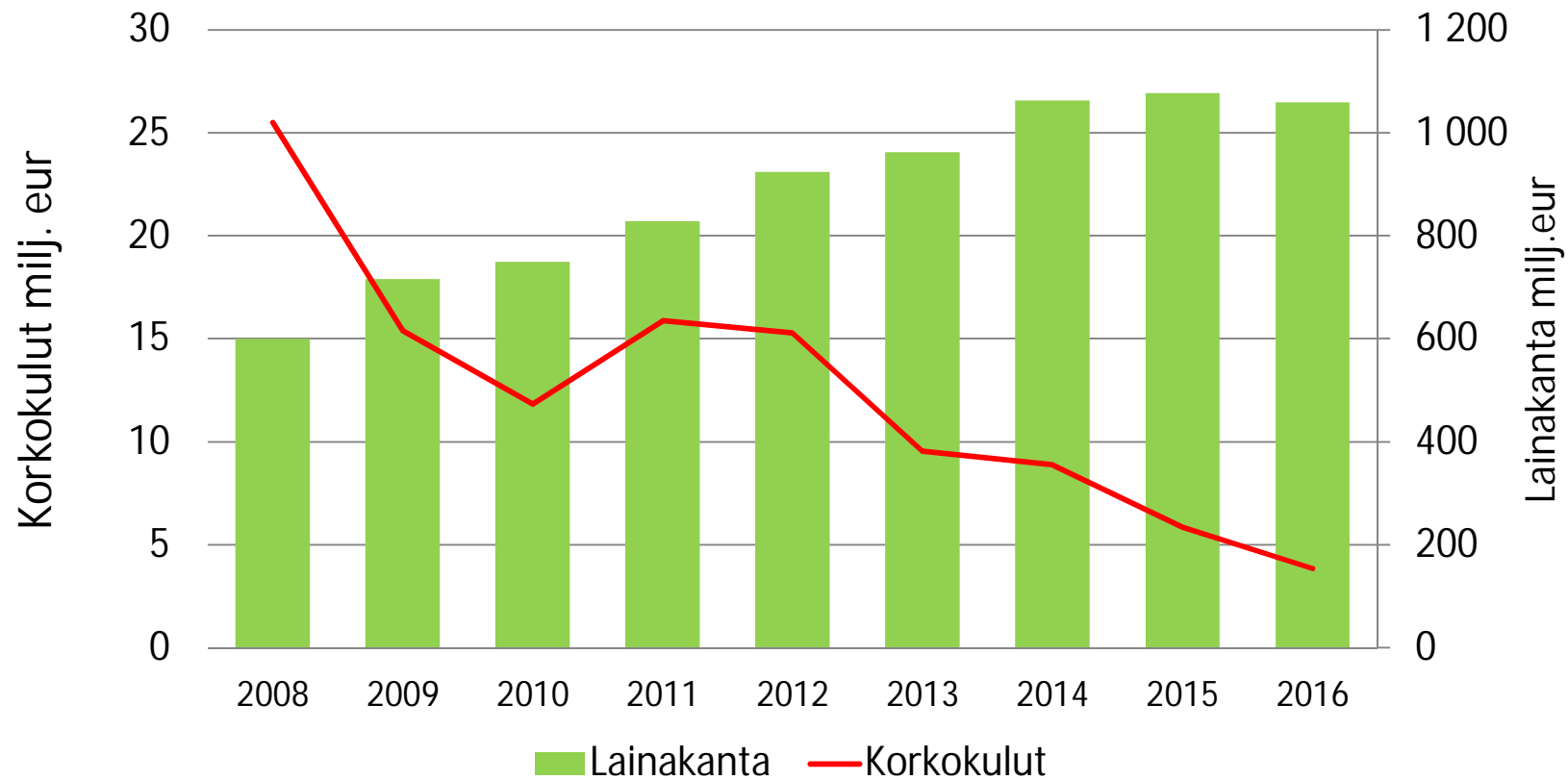

Milj. euroa

Suurten kaupunkien lainat euroa/asukas tilinpäätös 2016

Korkokulut ja lainakanta 2008–2016

Eliminoitu konsernitilin saldo

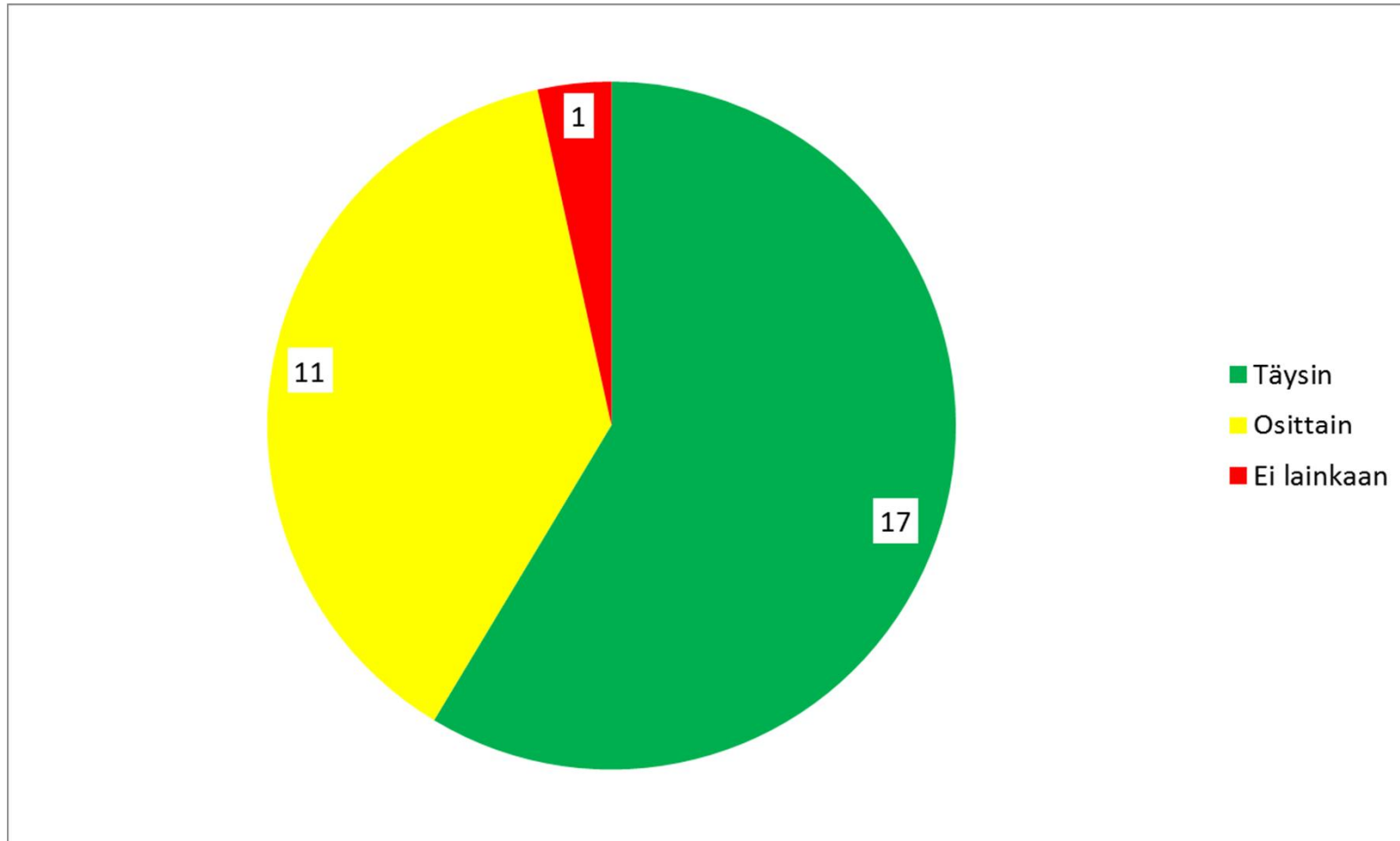
Vantaa TP 2016 tunnusluvut

Vuosikate	178,8 M€
Tilikauden tulos	64,5 M€
Kaupungin investointimenot (sis. noin 40 M€ laskennallisia eriä)	137,2 M€
Kaupungin investointien omarahoitusosuus	136,0 M€
Kaupungin investointien tulorahoitus-%	131 %
Investointimenot yhteensä	146,7 M€
Investointien omarahoitusosuus	145,4 M€
Investointien tulorahoitus-%	123 %
Nettolainanotto	-17,8 M€

Vuoden 2016 sitovien tavoitteiden toteutuminen

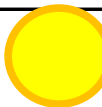
Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2016

- Vuodelle 2016 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 29 kappaletta. Tavoitteista 17 toteutui täysin, 11 osittain ja yksi ei lainkaan.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin talous tasapainossa

Kaupungin talous tasapainossa	
1.1 Toimintamenojen kasvu.	Tavoite toteutui täysin.
1.2 Investointikaton noudattaminen ja investointiohjelman toteuttaminen kustannustehokkaasti.	Tavoite toteutui osittain.
1.3 Joukkoliikenteen kuntaosuus on enintään 50 % (tulot/menot) ilman joukkoliikenteen infrakorvauksia.	Tavoite toteutui täysin.
2.1 Onnistunut varainhankinta ja hallittu korkoriski.	Tavoite toteutui täysin.
3.1 Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vähintään 32 milj. euroa vuoden 2016 aikana.	Tavoite toteutui täysin.
3.2 EU- ja muun ulkopuolisen projektirahoituksen tehokas hyödyntäminen.	Tavoite toteutui täysin.
4.1 Sähköisten palveluiden kehittäminen toteutetaan yhdessä yhteistyökuntien kanssa.	Tavoite toteutui täysin.
4.2 Cleantech-innovaatiokumppanuuksien hyödyntäminen.	Tavoite toteutui osittain.
4.3 Uusiutuvan energian käytön lisääminen.	Tavoite toteutui täysin.

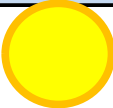

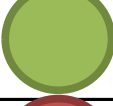

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkirakenne eheytyy

Kaupunkirakenne eheytyy	
5.1 Kaavoitetaan asuntorakentamisen kerrosalaa 250 000 k-m ² /vuosi.	Tavoite toteutui osittain.
5.2 Joukkoliikenteen käyttäjämäärän kasvu.	Tavoite toteutui täysin.
5.3 Kasvihuonekaasupäästöt vähenevät.	Tavoite toteutui täysin.
6.1 Priorisoidaan keskustoihin sijoittuvia kaavahankkeita.	Tavoite toteutui täysin.
8.1 Kaupunki luo edellytykset vähintään 2000 asunnon monipuoliselle asuntotuotannolle.	Tavoite toteutui täysin.
8.2 Pientaloalueiden tiivistäminen Maapoliittisten linjausten mukaisesti.	Tavoite toteutui osittain.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin elinvoima vahvistuu

Kaupungin elinvoima vahvistuu	
9.1 Kaupungin työllisyystilanne kehittyy suhteellisesti parhaiten pääkaupunkiseudulla.	Tavoite toteutui osittain
9.2 Elinvoimaohjelmaa toteutetaan kaupungin työllisyystilanteen ja elinvoiman nostamiseksi.	Tavoite toteutui osittain.
9.3 Joustavilla päivähoitopalveluilla tuetaan työllistymistä.	Tavoite toteutui täysin.
13.1 Toteutetaan koulutus- ja nuorisotakuuta.	Tavoite toteutui täysin.
13.2 Ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttämiset vähenevät.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Palvelut uudistuvat

Palvelut uudistuvat	
15.1 Kehitetään kaupunkitasoinen keskitetty monikanavainen asiakaspalvelumalli (ns. 1. taso).	Tavoite toteutui osittain.
15.2 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona.	Tavoite toteutui täysin.
15.3 Sosiaalihuoltolain mukainen lastensuojelun rakennemuutos lisää ennaltaehkäisevää työtä ja vähentää lastensuojelutarvetta.	Tavoite toteutui osittain.
17.1 Keskeisten palvelujen kustannustehokkuus on kilpailukykyinen.	Tavoite toteutui täysin.
18.1 Vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat toimialojen palvelutuotannossa lisääntyvät lautakunnissa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti.	Tavoite toteutui täysin.
19.1 Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät.	Tavoite toteutui täysin.
19.2 Uusien sähköisten työviestinnän välineiden käyttö vakiintuu kaikilla tulosalueilla.	Tavoite toteutui osittain.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Muutosta toteutetaan johtamisen kautta

Muutosta toteutetaan johtamisen kautta	
20.1 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään ja sosiaalinen pääoma työyhteisöissä kasvaa.	Tavoite toteutui osittain.
21.1 Osaamisen kehittämisen toimintamalli vakiintuu kaikilla tulosalueilla.	Tavoite toteutui osittain.